روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

روزنامه شرق

پنجشنبه ۱۴ آبان ۱۴۰۵ • ۲۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۸ • ۵ نوامبر ۲۰۲۶ • سال بیست‌وسوم • شماره ۵۵۱۹ • ۸ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۴۸ • اذان مغرب ۱۷:۲۴ • اذان صبح فردا ۵:۰۵ • طلوع آفتاب ۶:۳۱

خشک‌شدن زاینده‌رود و تداوم جریان نداشتن آب در بستر آن، به‌تدریج چهره شهر اصفهان را تغییر داده است. جایی که پیش‌تر با جریان آب، انعکاس تصویر پل‌های تاریخی حضور پرندگان و چشم‌انداز غروب خورشید شناخته می‌شد، اکنون در بخش‌هایی با پوشش گیاهی خودرو و علف‌های هرز رودخانه دیده می‌شود. بستر خشک زاینده‌رود فضایی شده که در آن افراد بی‌خانمان شب را در آن می‌گذرانند. عکس: عبدالرضا دراویش، ایسنا

instagram:sharghdaily1 twitter:sharghdaily youtube:sharghdaily Telegram:SharghDaily aparat:tasvirshargh www.sharghdaily.com

خبرخوانی

واکنش مردم جهان به انتخابات آمریکا
چه کلمه‌هایی جست‌وجو شد؟

انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در سال ۲۰۲۶ از نظر حجم جست‌وجو در گوگل در میان سه انتخابات میان‌دوره‌ای پرجست‌وجوی تاریخ این موتور جست‌وجو قرار گرفت. داده‌های گوگل نشان می‌دهد توجه کاربران آمریکایی به رقابت‌های سنا به‌مراتب بیشتر از انتخابات مجلس نمایندگان بوده است. بر اساس داده‌هایی که گوگل در صفحه اختصاصی گوگل‌ترندز برای انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۲۶ منتشر کرده است، این آمار بازه ۱۶ سپتامبر تا ۳ نوامبر را پوشش می‌دهد. این دوره از انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در میان سه انتخابات میان‌دوره‌ای پرجست‌وجوی تاریخ گوگل قرار گرفت.

به گزارش خبرآنلاین، یکی از یافته‌های قابل توجه داده‌های گوگل، تفاوت میزان جست‌وجوی انتخابات سنا و مجلس نمایندگان است. طبق این داده‌ها، کاربران آمریکایی در ماه منتهی به انتخابات، موضوع رقابت‌های سنا را حدود چهار برابر بیشتر از انتخابات مجلس نمایندگان جست‌وجو کرده‌اند.

در انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا، تمام ۴۳۵ کرسی مجلس نمایندگان و حدود یک‌سوم کرسی‌های سنا به رأی گذاشته می‌شوند. با این حال، تفاوت میزان جست‌وجو نشان می‌دهد رقابت‌های سنا در فضای جست‌وجو آنلاین توجه بیشتری به خود جلب کرده‌اند. گوگل همچنین امکان بررسی علاقه کاربران به انتخابات در ایالت‌های مختلف را فراهم کرده است. این داده‌ها نشان می‌دهند کدام رقابت‌های ایالتی و موضوعات انتخاباتی بیشتر در جست‌وجوهای کاربران ظاهر شده‌اند. یکی دیگر از یافته‌های مهم گوگل به جست‌وجوی عبارت «Register to vote» یا «ثبت‌نام برای رأی‌دادن» مربوط می‌شود. بر اساس داده‌های این شرکت، میزان جست‌وجوی این عبارت در انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۲۶ از تمام انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا از سال ۲۰۰۴ بیشتر بوده است. این شاخص نشانه‌ای از افزایش توجه کاربران به فرایند مشارکت انتخاباتی قلمداد شد.

اما وقتی در میانه دیروز به سراغ گوگل‌ترندز بروید، پرجست‌وجوترین کلمات طی ۲۴ ساعت درباره انتخابات آمریکاست. یعنی کلمه انتخابات آمریکا در این مدت بیش از ۱۰ میلیون بار مورد جست‌وجو قرار گرفته است. رتبه بعدی، نتایج انتخابات میشیگان، مینه‌سوتا، رقابت فرمانداری اوهایو و عبارت تگزاس است و هرکدام بیش از یک میلیون بار جست‌وجو شدند. اکثر عبارت‌ها رشد هزاردرصدی داشته‌اند. جست‌وجوی فاکس‌نیوز رشد ۲۰۰درصدی ثبت کرده است. توجه کاربران عمدتا بر نتایج کلی انتخابات آمریکا و رقابت‌های ایالتی مانند فلوریدا، اوهایو و تگزاس متمرکز بوده است. بعضی افراد مانند سوزان کالینز و میشله تافویا جزء کلماتی بودند که مورد جست‌وجو قرار می‌گیرند.

صفحه گوگل‌ترندز علاوه بر رقابت‌های انتخاباتی، موضوعات سیاسی و اجتماعی مورد توجه کاربران را نیز بررسی می‌کند. در میان موضوعات برجسته سال در سه هفته اخیر، جنگ ایران، خدمات درمانی، جرم و جنایت، مهاجرت و اقتصاد دیده می‌شود. یکی از نکات برجسته در داده‌ها، اوج‌گیری ناگهانی و شدید جست‌وجوی عبارت «درگیری ایران» (Iran Conflict) در مقاطعی بوده که نشان‌دهنده اهمیت موضوع برای مخاطب آمریکایی است. طبق نمودار گوگل، جرم و جنایت و سلامت در بخش قابل توجهی از این بازه توجه جست‌وجویی بالایی داشته‌اند. مهاجرت و اقتصاد نیز در میان موضوعات بررسی‌شده قرار دارند. نمودار همچنین نشان می‌دهد ترتیب موضوعات براساس میزان علاقه جست‌وجو در طول زمان ثابت نبوده و با نزدیک‌شدن به انتخابات تغییر کرده است. به هرحال گوگل این موضوعات را بر اساس میزان علاقه کاربران جست‌وجوها بررسی و نمایش می‌دهد. در نهایت تحلیل داده‌های گوگل‌ترندز در سال ۲۰۲۶ نشان می‌دهد افکار عمومی آمریکا بیش از هر چیز بر چالش‌های مداوم اقتصادی، امنیت اجتماعی و تحولات سیاست خارجی به‌ویژه مسئله ایران تمرکز داشته‌اند.

نشانه‌شناسی یک روز خاص

پویا نعمت‌اللهی: برخی روزها در تقویم کشورها معناهای مشخصی دارند. مثلا روز استقلال کشورها یا مناسبت‌های ملی از همین دسته به شمار می‌روند. رولان بارت معتقد است کار نشانه‌شناسی همانا یافتن دلالت‌های معنایی در متن گستره‌های بزرگ زندگی است. به نظر او هر اسطوره به عنوان نظامی از نشانه‌ها، ظاهر و باطن جداگانه‌ای دارد. نشانه‌ها ماهیتا و به‌طور بالقوه چندمعنایی هستند و ممکن است برحسب نوع آن «متن» که در آنها مندرج می‌شود و نیز برحسب شرایط تاریخی و فرهنگی خواننده یا بیننده نیز معنای مختلفی پیدا کنند. به نظر می‌رسد یک روز خاص که همین روز سیزدهم از ماه آبان سال شمسی است چنین کارکردی داشته باشد. به‌لحاظ رسمی عناوینی چون روز تسخیر لانه جاسوسی، روز مبارزه با استکبار آمریکا و همچنین روز دانش‌آموز را برای این تاریخ انتخاب کرده‌اند. اما این روز خاص حداقل چندین بار در نسبت با کشور ایالات متحده قرار گرفته است. ابتدا در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۹۸۰ آمریکا بود که قضیه تسخیر سفارت آمریکا در تهران و موضوع گروگان‌گیری عوامل سفارت، منجر به سلسله حوادثی شد که پیروزی رونالد ریگان جمهوری‌خواه را رقم زد. اکنون ۴۶ سال بعد در انتخابات موسوم به میان‌دوره‌ای و در سناریوی پیروزی دموکرات‌ها در هر دو مجلس نمایندگان و سنا، حزب جمهوری‌خواه اکثریت پارلمانی خود را از دست داد. این بار نیز سیاست‌های جمهوری اسلامی و پیامدهای رویارویی ایران و آمریکا می‌توانند یکی از عوامل مؤثر در تغییر موازنه سیاسی واشینگتن باشند. اگر راهبردهای کشورمان بار اول به نفع جمهوری‌خواه‌ها بود اما در بار دوم کاملا به ضرر آنها تمام شد. اما همین ترامپ در یک اقدام دیگر برخلاف مصالح کشورمان تصمیم گرفته بود از این روز یک استفاده نمادین هم بکند. در دور اول ریاست‌جمهوری او و هنگامی که برجام داشت کار می‌کرد، او خواستار مذاکرات مجدد بر سر برجام بود. ترامپ در سال ۱۳۹۵ رقابت‌های ریاست‌جمهوری آمریکا پیروز شد و از اوایل بهمن‌ماه همان سال کار خود را در کاخ سفید آغاز کرد. او در دوران رقابت‌های انتخاباتی موضع منفی و خصمانه نسبت به برجام داشت و وعده داده بود از این توافق خارج خواهد شد. او سه بار توافق را تمدید کرد که آخرین آنها در دی‌ماه ۱۳۹۶ بود و تصریح کرد اگر تغییراتی در آن به وجود نیاید، از این توافق‌نامه خارج خواهد شد. اما هیچ‌کدام از پنج عضو دیگر برجام خواهان هیچ تغییری نبوده و تمایلی به خروج از برجام و لغو تعهدات نداشتند. نهایتا ترامپ در اردیبهشت ۱۳۹۷ رسما از برجام خارج شد و بازگشت تحریم‌ها به‌صورت گذشته را در قالب دو سری تحریم در دوره‌های ۹۰روزه و ۱۸۰روزه اعلام کرد. اما انتخاب این روز خاص برای امضای سند خروج از برجام، یک پیام نمادین داشت. زمان خروج طوری تنظیم شده بود که بعد از گذشت ۱۸۰ روز از آن، مصادف با حوالی سیزدهم آبان باشد. دوره ۹۰روزه در تاریخ ششم آگوست به پایان می‌رسید و در این مدت برخی تحریم‌ها اعمال می‌شد. غیر از این دوره ۹۰روزه، یک دوره ۱۸۰روزه هم توسط خزانه‌داری تعریف شد که در مورخ ۱۳ آبان ۱۳۹۷ مصادف با چهارم نوامبر ۲۰۱۸ به پایان می‌رسید. لیست تحریم‌هایی که در این دوره باید احیا می‌شد بسیار سنگین‌تر از دوره اول بود. تحریم‌ها در حوزه‌های کشتیرانی و کشتی‌سازی، بنادر، معامله با شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی نفتکش ایران، شرکت بازرگانی نفت ایران (نیکو)، خریداری نفت و فراورده و محصولات پتروشیمی، مبادلات مؤسسات مالی خارجی با بانک مرکزی و مؤسسات مالی ایران، خدمات پیام‌رسانی مخصوص مالی به بخش‌های مالی و بانکی اعمال شد و تعداد زیادی شرکت بزرگ و مهم در حوزه بازرگانی و تجارت تحریم شدند. چنان‌که ملاحظه می‌شود حجم تهدیدهایی که متوجه کشور شده در تاریخ سیزدهم آبان بسیار سنگین‌تر است. این هم جلوه دیگری از آن انتخاب نمادین است. جالب‌تر آنکه در آخرین مورد یعنی همین رقابت جمهوری‌خواهان و دموکرات‌ها روزهای اخیر، شکست جمهوری‌خواهان (یعنی اهالی سیاسی نزدیک به ترامپ) را «سنگین» توصیف کرده‌اند. دموکرات‌ها با کسب بیش از ۲۲۴ کرسی در مجلس نمایندگان آمریکا، ضمن تصاحب اکثریت هر دو مجلس کنگره، به پیروزی رسیدند. ترامپ تهدید به وتو کرده است. شکست سیاسی ترامپ و هم‌زمانی آن با تهدیدها و آنچه جنگ با کشورمان است نیز اینجا کارکردی نمادین پیدا می‌کند. نمی‌توان همه‌چیز را به گردن ایران انداخت و قطعا عوامل خیلی زیادی در وقوع این شکست دخالت دارند. ولی اولین واکنش ترامپ به شکست سنگین جمهوری‌خواهان در انتخابات این بوده که پذیرفته درگیری با ایران و افزایش قیمت سوخت در شکست آنها در انتخابات میان‌دوره‌ای نقش داشته‌اند، اما در عین حال از تصمیمات خود پشیمان نیست. به قول خودش: «من کاملا متقاعد شده‌ام تصمیمی که درباره ایران گرفتم، در بلندمدت تصمیم درستی برای منافع کشورمان بوده است. مردم با اقداماتی که من در ایران انجام می‌دهم موافق‌اند، اما احتمالا آمادگی مواجهه با پیامدهای فوری آن، مانند افزایش قیمت سوخت، را نداشتند». در همان روزی که دستگاه رسمی سیاسی کشور فریاد مرگ بر آمریکا سر داده و خصومت خود با این کشور را علنی و رسمی اعلام می‌کند، یک شکست سیاسی برای دولتی که کشورمان را تهدید به نابودی کرده رقم می‌خورد. این هم یک تقارن نمادین است. امبرتو اکو، نشانه‌شناس معروف، می‌گوید اگر بتوان از نشانه‌ها برای گفتن حقیقت استفاده کرد، پس حتما می‌توان از آن برای دروغ‌گرفتن هم استفاده کرد؛ زیرا اگر نتوان چیزی را برای دروغ‌گرفتن به کار گرفت، از آن نمی‌توان برای گفتن حقیقت هم استفاده کرد.

شبکه‌خوانی

سالمندی روی داربست

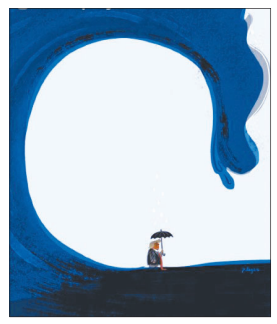
در بازه اول تیر تا ۹ آبان ۱۴۰۵، دست‌کم ۶۵ حادثه ساختمانی به جان‌باختن ۴۸ کارگر و مصدومیت ۵۱ نفر انجامید؛ در این میان، دست‌کم شش کارگر بالای ۵۵ سال حادثه دیدند که چهار نفر از آنها جان باختند؛ کارگرانی که در نبود پوشش بیمه‌ای و امنیت معیشتی، حتی در آستانه بازنشستگی نیز ناچار به کار در محیط‌های مرگبار ساختمانی هستند.

ایلنا گزارشی تهیه کرده درباره کارگرانی که هنگام کار دچار سانحه می‌شوند و نکته دردناک این قضیه سن است. چهار نفر از کارگرانی که در این مدت بر اثر سانحه کشته شدند بالای ۵۵ سال دارند. این در حالی است که سقوط از ارتفاع، ریزش آوار و برق‌گرفتگی همچنان از کارگاه‌های ساختمانی قربانی می‌گیرند؛ حوادثی که در بسیاری از موارد، پیش از آنکه به اتفاق یا تقدیر نسبت داده شوند، باید ریشه آنها را در فقدان تجهیزات ایمنی، ضعف نظارت و بی‌توجهی به امنیت جانی کارگران جست‌وجو کرد. در این میان، سن بالای شماری از قربانیان، پرسش دیگری را پیش می‌کشد: چرا کارگری که باید سال‌های پایانی عمر خود را در امنیت و با برخورداری از مستمری بگذراند، همچنان ناچار است برای تأمین معاش در ارتفاع، کنار گودبرداری‌ها و روی داربست یا میان سازه‌های ناایمن کار کند. این درحالی است که محدودیت آمار وجود دارد و اینها بر اثر اخباری است که به رسانه‌ها رسیده و هیچ نهادی به طور مستقل این آمار را منتشر و بررسی نکرده است. بررسی اخبار منتشرشده در ایلنا از اول تیر تا ۹ آبان‌ماه ۱۴۰۵ (یک بازه زمانی صدروزه) نشان می‌دهد که در این مدت، دست‌کم ۶۵ حادثه ساختمانی رسانه‌ای شده است؛ حوادثی که به جان‌باختن ۴۸ کارگر و مصدومیت ۵۱ نفر انجامیده‌اند. سقوط از ارتفاع، ریزش آوار و برق‌گرفتگی پرتکرارترین انواع این حوادث بوده‌اند. در گزارش‌های مربوط به این رویدادها، عواملی مانند رعایت‌نشدن الزامات ایمنی، فقدان تجهیزات حفاظت فردی، ایمن‌سازی‌نشدن محل گودبرداری و ضعف نظارت و بازرسی نیز مطرح شده‌اند.

گزارش‌خوانی

استقبال هالیوود از سونامی دموکرات‌ها

هالیوود به استقبال «سونامی آبی» در انتخابات میان‌دوره‌ای رفت؛ مندی مور و جیمی کیمل پیشتاز جشن پیروزی دموکرات‌ها شدند. این بخشی از تیترهایی بود که رسانه‌های معتبر از ورایتی، گاردین و رویترز تا رسانه‌های هندی انگلیسی‌زبان درباره واکنش هنرمندان و چهره‌های مشهور آمریکایی به انتخابات میان‌دوره‌ای منتشر کردند. ستارگان سینما و تلویزیون آمریکا پس از پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۲۶ و کسب اکثریت در هر دو مجلس کنگره، با انتشار پیام‌ها و واکنش‌هایی در شبکه‌های اجتماعی، این نتیجه را جشن گرفتند. این انتخابات با شگفتی‌هایی همراه بود و همچنین از نظر تعداد زنان شرکت‌کننده در رقابت برای فرمانداری و نمایندگی منحصربه‌فرد بود. جنیفر لارنس با استفاده از ترکیبی با اشاره به مجموعه «بازی‌های گرسنگی» توجه‌ها را به خود جلب کرد و جیمی کیمل نیز در برنامه تلویزیونی خود با کنایه به دونالد ترامپ، اصطلاح «سونامی آبی» را بر سر زبان‌ها انداخت. این پیروزی دموکرات‌ها در دو مجلس سنا و کنگره از نظر برخی رسانه‌ها «شکستی گسترده برای دونالد ترامپ و جمهوری‌خواهان» توصیف شد. خبرگزاری آسوشیتدپرس گزارش داد با این پیروزی دموکرات‌ها، امکان نظارت و تحقیق درباره عملکرد دولت ترامپ افزایش می‌یابد. هرچند انتظار نیست حداقل تا ژانویه تغییر خاصی رخ دهد. یکی از نخستین واکنش‌های تلویزیونی به نتایج انتخابات را جیمی کیمل در برنامه «جیمی کیمل لایو» نشان داد. اگرچه برنامه‌های تاک‌شو در شب انتخابات به‌صورت زنده پخش نشدند، اما کیمل و تیمش تصمیم گرفتند دیرتر برنامه خود را آغاز کنند تا بتوانند به نتایج اولیه انتخابات واکنش نشان دهند. کیمل در مونولوگ ابتدایی برنامه گفت: «موج آبی به ساحل رسید و حالا عروسی سرخ آغاز می‌شود». این عبارت اشاره‌ای به قسمت مشهور «عروسی سرخ» در مجموعه تلویزیونی «بازی تاج‌وتخت» بود. او همچنین به نحوه تماشاکردن نتایج انتخابات در فاکس‌نیوز اشاره کرد و پشت او کلماتی وجود داشت که هرکدام می‌توانستند نشانه‌ای از دلایل ناکامی ترامپ در این انتخابات باشند. در این فهرست، واژه‌هایی مانند «مکزیکی‌ها»، «سالن رقص» و «هلن سیاه» با اشاره به انتخاب بازیگر سیاه‌پوست برای نقش هلن در فیلم «ادیسه» ساخته کریستوفر نولان، «کانادا» در کنار عبارت‌هایی مانند «دموکراسی»، «جنگ»، «فساد»، «تورم»، «هوش مصنوعی» و «تغییرات اقلیمی» قرار گرفته بودند.

یکی از واکنش‌های مورد توجه در میان چهره‌های هالیوود به جنیفر لارنس، بازیگر برنده اسکار، تعلق داشت؛ بازیگری که این بار با استفاده از یکی از مشهورترین جمله‌های «کتنیس اوردین» در مجموعه «بازی‌های گرسنگی»، هوادارانش را به شرکت در انتخابات فراخواند و حتی تصویری از خود در حال اجرای علامت سه‌انگشتی معروف این مجموعه نشان می‌داد. این حرکت دست، در این مجموعه به عنوان نمادی از اعتراض و مقاومت در برابر حکومت اقتدارگرای مرکزی تبدیل شده بود. او در توضیح تصویر نوشت: «عزیزان من! فراموش نکنید چه کسی همراه ما می‌سوزد. بروید رأی بدهید». لارنس در این پیام نام هیچ نامزد یا حزب سیاسی را مطرح نکرد. کتنیس در آن صحنه می‌گوید: «می‌توانید ما را شکنجه کنید، بمباران کنید و مناطق زندگی ما را به آتش بکشید. اما می‌بینید؟ آتش در حال گسترش است. اگر ما بسوزیم، شما هم با ما خواهید سوخت». به گزارش نشریه ورایتی او گفته بود: «واقعا نمی‌دانم باید چنین کاری بکنم یا نه. در دوره نخست دولت ترامپ، احساس می‌کردم مثل مرغی هستم که سرش را بریده‌اند و بی‌هدف این‌طرف و آن‌طرف می‌دود. اما همان‌طور که در انتخابات پشت سر هم آموخته‌ایم، افراد مشهور هیچ تأثیری بر اینکه مردم به چه کسی رأی می‌دهند ندارند. پس من چه کار می‌کنم؟ ما به‌شدت دچار تفرقه شده‌ایم». مندی مور، بازیگر و خواننده آمریکایی نیز از جمله چهره‌هایی بود که پس از مشخص‌شدن نتایج انتخابات به استقبال پیروزی دموکرات‌ها رفت. او مجموعه‌ای از تصاویر را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد و نوشت: «مدت‌ها بود چنین درجه‌ای از امید را احساس نکرده بودم». مور در ادامه افزود: «اوضاع لحظه‌به‌لحظه بهتر و بهتر می‌شود». جان لگویزامو، بازیگر آمریکایی نیز با انتشار ویدئویی نسبتا طولانی در اینستاگرام به نتایج انتخابات واکنش نشان داد. او در توضیح ویدئوی خود نوشت: «موفق شدیم! بیایید این افتضاح را درست کنیم».

وندل پیرس، بازیگر سینما و تلویزیون، نتیجه انتخابات را آغاز دوره‌ای تازه از بازسازی سیاسی آمریکا توصیف کرد. او در پیام خود به مجموعه‌ای از دستاوردهای تاریخی اشاره کرد؛ از جمله انتخاب نخستین رئیس سیاه‌پوست مجلس نمایندگان، نخستین زن سیاه‌پوست به عنوان فرماندار، سه سناتور زن سیاه‌پوست، حضور هم‌زمان چهار فرماندار سیاه‌پوست در ایالت‌های مختلف، انتخاب نخستین فرماندار لاتین‌تبار و نخستین سناتور مسلمان. جینا گرشان، بازیگر فیلم «محدودیت» نوشت: «حکومت وحشت به پایان رسید». بتی میدلر نوشت: «بسیار خوشحالم. عجب شب باشکوهی! آمریکا، متشکریم. کشور دوست‌داشتنی‌تان را نجات دادید». دان وینسلو، نویسنده رمان «جرم ۱۰۱» نیز نوشت: «خوش برگشتی، آمریکا. دلم برایت تنگ شده بود».

